

'Fluba nɛn Pɔl -a crɛn -tɛ Galatı 'nɔn lɛ

¹ An 'bɔ Pɔl 'bɛ 'fluba 'gʋɛ -a crɛn -tɛ. An ya Zozi 'le 'pasiazan -a. Minnun "cɛɛ 'an 'tɔ -a dɪ, ɛn min -tʋ 'ka 'tɔlɛ 'kʋ yei ɛn yaan -tɔ -a dɪ. 'Pian Zozi Crizi 'bɔ 'lee -kaa "tɪ Bali nɛn e Zozi wluan -kanɔn 'va bɛ, -wɛɛ 'an 'pa 'sia. ² An 'bɔ 'lee 'an "bʋɪ Zozinɔn pɛɛnɔn nɛn kʋ cɪ waa 'gʋɛ, -leglizi -tʋdʋ pɛɛnɔn nɛn Galatı 'leglɔn 'ji bɛ, kʋ -a -jinɔn 'tɔ bo.

³ -Kaa "tɪ Bali 'lee Minsan Zozi Crizi 'o 'wee "yi 'lee 'wee -fʋdɪ -trɔɔ -nɔn 'cɛɛ. ⁴ Zozi Crizi wɪ "man ɛn e -ka -kaa 'lɛji, 'nan -e Bali 'e -cee 'wɪ 'wɪdɪ 'fui. Yaa drɛ zɪɛ 'nan -e 'e -kaa 'si tʋ nɛn -kaa cɪ -ji ɛn e ya 'e fadɪ 'wɪ 'wɪdɪ "a 'gʋɛ, -yee 'plɛblɛ 'lɔ. -Kaa "tɪ Bali 'bɛ 'vɪ 'nan 'e 'wɪ zɪɛ -a drɛ. ⁵ 'Tɔ -dan 'e 'kɔn Bali -le vɛ -a 'li 'trilii. Amɛn!

-Si a -tʋwli, -a da nɛn min "sia 'wɪ 'ji

⁶ 'Wɪ nɛn kaa drɛ bɛ, yaan 'kan 'fo! Bali 'ka laabu 'nan -e 'ka Crizi -le "yi "nɛn "blɪ. 'Pian -a -nan 'ka 'mɔnlɛ dɪ, ka 'si -a -sru, ɛn ka sɔɔnla 'wɪ 'pee -sru. ⁷ Maan ve 'cɛɛ 'nan -si pee "ka -e min 'e 'si 'wɪ 'ji "da "dɪ. Minnun nɛn 'o -wɛɛman 'nan 'o 'ka 'ci baaman -ji bɛ, 'wɛɛ cɪ. 'Wɪ nɛn 'wɪlu 'a bɛ, -nyrɛn waa ve Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn man. ⁸ Kʋ Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn paa 'ka 'ji 'nan -si zɪɛ -a da nɛn min "sia 'wɪ 'ji. 'Pian -te min -a 'vɪ 'nan -si pee a -e min 'e 'si 'wɪ 'ji "da "bɛ, maan laabo Bali lɔ 'nan 'e wei 'pla -a san man 'li "fo "le vɛ -a. -Te e ya paan 'kʋ 'bɔ 'a oo, ɛn -te 'bɛ "cɛɛ dɪ, e ya Bali -le 'pasianɔn nɛn laji bɛ -a -tʋ a oo, Bali 'e

drε zι! ⁹ Kva 'vι 'e 'cεn 'va, εn maan ve "nyian 'cεε 'nan, -te min -tυ -a 'vι 'nan, -si pee a -e min 'e 'si 'wι 'ji "da "bε, maan laabo Bali lɔ 'nan 'e wei 'pla -a san man 'li "fo "le vε -a.

¹⁰ 'Wι nεn maan cρεn -tε 'labε, yaa -kɔɔnman 'nan, an ya "vale minnun 'o 'an 'tɔ "yi "vι? -Cεjε, an ya 'pian "vale Bali 'e 'an 'tɔ "yi "vι. Maan wεε 'nan 'mεn 'wι 'e 'sɔ minnun lε? -Cεjε, ma'an 'wι zιε -a -wεεlε dι, kɔɔ an ya Crizi -le vε -a, εn -yee 'nyranman nεn maan "paa.

Bali 'bε Pɔl drε Zozi 'le 'pasiazan -a

¹¹ 'An "bυι Zozinɔn, 'wι 'nɔnnɔn nεn maan 'vι 'cεε bε, ya'a 'silε min -tυ 'le dι, ¹² εn ma'an manlε min da dι, εn min "cεε "mεn paa 'an 'ji dι, 'pian Zozi Crizi 'bɔ 'bε -nan kɔɔn 'mεn.

¹³ 'Li 'e tεdε bε, tυ nεn an 'ta wɔla Bali wei da "le 'an tra Zuif 'nɔn 'zυ bε, 'wιnun maan drε bε, kaa 'man. Tυ zιε -a man bε, an 'tε 'pa Bali -le -leglizi -ji 'nɔn da, εn maan wεε 'nan 'an o -nan -nyaan. ¹⁴ An 'ta 'wɔla Bali wei da "le 'an tranun zυ, e 'mlin 'an 'pε "kaga "da. 'An tranun drε wι bε -a -nan wι a 'an man 'kpa tɔglι.

¹⁵ 'Pian Bali "yi drε 'mεn. Tυ nεn te an ya tian 'an "bυ 'ji bε, Bali 'an 'si "va, εn yaan 'pla 'nan 'an drε 'e 'suzan 'a. "Bε -sru, tυ nεn e 'sɔ -a 'bɔ 'ji bε, e 'bɔ, ¹⁶ εn zι -a -pι cι bε, yaa ta 'bɔla 'mεn. E drε zιε 'nan -e 'an -yee 'wι 'nɔnnɔn vι minnun nεn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dιε -wλε. Zι e drε bε, ma'an 'wι laabulε min lɔ dι. ¹⁷ εn ma'an 'kolε Zeruzalem minnun nεn o cι Zozi 'le 'pasianɔn tεdε -a bε o va dι. 'Pian an -kυ Arabi 'leglɔn 'ji. εn "bε -sru an 'li 'an da 'fla nεn waa laabo Damas bε -a da.

18 Le yaaga "men 'vaa, en an -ku Zeruzalem, 'nan -e 'an Pieri nen waa laabo Keva be -a -to. Maan dre "va "nun yi -fuda 'soolu. 19 Zaji nen Minsan Zozi 'bo "bu "a be, -nyren maan 'yi. Ma'an -yee 'pasiazan pee yle "nyian di. 20 'Wl nen an "sia -a vnan 'cee 'gve, Bali -a -toa 'nan, 'wlu -twli 'ka "va "di.

21 'Be -sru an -ku Siri 'leglon 'ji, en an -ku 'nyian Silisi 'leglon 'ji. 22 Tu zle -a man be, te Crizi -le -leglizinun nen Zude 'leglon 'ji be -a -ji 'non 'ka 'an 'toa di. 23 Waa 'man 'pian 'e "tun 'nan: «Min nen "nen e 'te "paa -kaa da be, 'be nen 'gve Bali -le 'wl 'nonnon nen "nen e ya "vale 'e -nan -nyaan "be, yaa "paaman 'sien minnun ji.» 24 En o Bali 'to dre -dan, 'wl nen yaa dre 'men be -yee "wean.

2

Zozi 'le 'pasianon Pal -le 'wl "paadi 'yi 'yi

1 Le -fuda sinjen "be -sru, en an 'li 'an da Zeruzalem. Kve 'ku 'sien 'ku 'vale Barnaba -a, en an Tit 'pa 'ku 'va. 2 Bali 'be -nan kon 'men 'nan, 'an 'ku -nan nun. 'Ku cin 'yi 'ku 'vale -leglizi 'lenon nen minnun o "siala 'kpa tigh be waa 'ku 'saza yei. Bali -le 'wl 'nonnon nen maan ve tu ppenon man minnun nen o 'ka Zuif 'non 'a die -wle "be, maan -sru 'vl -wle. Maan wee 'nan 'nyranman nen maan 'pa 'trilii be, 'o yi "yi, "togo 'e 'sen 'yi 'a 'e "tun. 3 En waa 'man "nyian "yi 'kpagba. Koo -kaa "bu Zozizan Tit nen e -ku 'ku 'pale be, Gek min nen, e 'ka 'e 'fodi -klonmon -va di. 'Pian -leglizi 'lenon zle, wa'a 'tole "man 'nan 'e dre di.

4 Min -mienun a 'ku yei "be, o 'ka Zozinon tigh 'a di. -Wee 'vl 'nan, Tit 'e 'kon 'e 'fodi -klonmon -va. O wla 'ku yei 'e yodi 'nan, -e 'o 'ku 'kun 'wee -pei -to

wɪ -tʊ man. Zozi Crizi -le 'kʊ 'si nɛn yaa 'wʊ -pei -le 'plɛblɛ 'wlu bɛ, o ya "saanan 'kʊ man 'nan -e 'o -nan yɪ 'kʊ 'lɔ. Kɔɔ e ya o ji 'nan, 'kʊ 'kɔn tian -pei -le 'plɛblɛ 'wlu. ⁵ Kʊ'a tɔalɛ -wlɛ "fo "dɪ. Kʊa drɛ zɪɛ 'nan -e Zozi Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn 'e 'fʊ 'cee vɛ -a kɔnglɔn. Kʊ 'ka "vale min 'e 'wɪ 'nɔnnɔn zɪɛ -a baa fɛ pee -a dɪ.

⁶ Maan ve 'cɛɛ 'nan, -leglizi 'lɛnɔn nɛn minnun o "siala 'kpa tɪglɪ zɪɛ, wɑ'a 'wɪ 'pee 'palɛ "va 'mɛn dɪ. Minnun o "siala 'kpa tɪglɪ, 'pian 'an 'bɔ 'le vɛ bɛ, zɪ o cɪ 'e tɛdɛ bɛ, 'bɛ "cɛɛ "mɛɛn -nanjɛan "dɪ, kɔɔ Bali 'ka min bo "va "dɪ. ⁷ -Leglizi 'lɛnɔn zɪɛ, waa -tɔ 'nan, Bali 'bɔ 'bɛ 'yee 'wɪ 'nɔnnɔn vɪdɪ -pɛba 'wʊ 'an 'lɔ 'nan, -e 'an vɪ minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ -wlɛ. ɛn waa -tɔ "nyian 'nan, 'wɪ 'tʊwli zɪɛ -a 'bɔ nɛn Bali -a drɛ Pɪɛri lɛ Zuif 'nɔn 'le vɛ -a 'e tɛdɛ. ⁸ Kɔɔ waa -kɔnnɛn 'yɪ 'nan, Bali 'an drɛ 'yee 'pasiazan -a minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ o va, "le zɪ e Pɪɛri drɛ 'yee 'pasiazan -a Zuif 'nɔn va bɛ, -yee 'wɪ 'zʊ. ⁹ Zaji 'lee Pɪɛri 'lee Zan 'bɔ nɛn Zozinɔn o "siala 'nan -wɛɛ cɪ -leglizi 'kɔladrɛn 'a bɛ, waa -tɔ 'o 'fli -a 'nan, Bali 'bɔ 'bɛ 'nyranman zɪɛ -a -nɔn 'mɛn 'nan 'an 'pa. -A -nan nɛn 'o 'pɛ 'pa 'kʊ 'vale Barnaba -a 'kʊ 'lɔ. 'Kʊ pei drɛ 'siɛn waa -tʊwli 'nan, "kʊ Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪ minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ -wlɛ, -e "o "vɪ Zuif 'nɔn lɛ. ¹⁰ 'Wɪ 'tʊwli "nɛn waa 'vɪ 'nan 'kʊ drɛ bɛ, -nyrɛn 'nan, 'yale -tɛnɔn nɛn -leglizi -ji Zeruzalɛm bɛ, tɛ 'kʊ 'ci 'e 'san o man dɪ! ɛn 'wɪ zɪɛ 'an yɪɛ 'trɔa -a drɛdɪ da tɪglɪ.

Pɔl 'wɪ 'tɔ Pɪɛri man

¹¹ "Bɛ -sru, zɪ Pɪɛri 'lʊ 'fla nɛn waa laabo Antioʊs bɛ -a da bɛ, maan drɛ wɪ 'sʊ "ji min pɛɛnɔn yɪɛ man. Kɔɔ 'wɪ nɛn yaa drɛ bɛ e 'ka "yi "fo "dɪ. ¹² Fɛ nɛn maan

ve z1ε -yεε ci 'nan, z1 P1eri 'lv 'e tεdε bε, Zozi nεn o 'ka Zuif 'nεn 'a d1ε, -wεε fεnun -ble waa. 'Pian z1 Zuif 'nεn -mienun 'si Zaji -va, o -ta bε, e klan -wlv. -A -nan nεn e cεεn Zozi nεn z1ε o man fεnun -blid1 -a. ¹³ Zuif 'nεn -mienun nεn Zozi 'va bε, "o drεd1 'sia "nyian -wlv "le P1eri -le 'w1 'zv. En Barnaba "e "fε 'wv o va 'w1 'wlv z1ε -a drεd1 -a.

¹⁴ Z1 maan 'y1 'nan, o 'ka Bali -le -si t1gl1 da d1ε, εn maan 'lε cεεn P1eri lε Zozi nεn pεεnεn y1ε man. Maan 'v1 -yrε 'nan: «Zuif min nεn yia. 'Pian -te i -ta 'e tεdε bε, y1'a 'w1 drεlε "le Zuif min -zv d1, εn y1'a 'ta wlvεa Zuif 'nεn 'le -pei da d1. 'Bε nεn 'gυε, minnun nεn o 'ka Zuif 'nεn 'a d1ε, i ya "vale 'nan 'o 'w1 drε "le Zuif 'nεn 'zv. Te 'i drε z1 "fo "d1!»

¹⁵ 'W1 'kpa nεn, 'kv "ya wo Zuif 'nεn 'a. Kv 'ka 'lεglεn 'pee -ji minnun nεn wa'a 'ta 'wlv Moizi -le -pei da d1ε, waa "fo "d1. ¹⁶ 'Pian kvε -tεa 'nan, 'ta wlv Moizi -le -pei da min 'bε 'le 'plεblε 'a bε, -a man "cεε Bali min "siala 'e 'lε min t1gl1 'a d1. Min nεn e y1 -tεala Zozi Crizi da bε, -a 'bε nεn Bali -a "siala min t1gl1 'a. -Yee "wεan nεn 'kv 'bε nεn Zuif 'nεn 'a 'gυε, kv y1 -tεra Zozi Crizi da. Kv y1 -tεra "da 'nan, -e Bali 'e 'kv 'sia min t1gl1 'a 'kvε y1 -tεrad1 Zozi Crizi da man, 'pian wa'a v1lε 'nan kv 'ta 'wlv Moizi -le -pei da -yee "wεan d1. Kεε 'ta wlv Moizi -le -pei da min 'bε 'le 'plεblε 'a bε, -a man "cεε Bali min "siala 'e 'lε min t1gl1 'a d1.

¹⁷ En 'kv 'bε nεn Zuif 'nεn 'a 'gυε, -te kvε -wεεman 'nan, Crizi -le "wεan nεn Bali 'e 'kv 'sia min t1gl1 'a 'e 'lε bε, εn 'w1 z1ε -yεε -maan minnun 'kv "siala 'w1 'wlv "drεnεn 'a bε, -a -ci nεn 'nan Crizi 'kv drε 'w1 'wlv "drεnεn 'a? -Cεjε, -njεε "fo "d1. ¹⁸ 'Pian 'w1 nεn 'bε -taa 'an drεlε 'w1 'wlv "drεzan -a bε, -

nyɾɛn 'nan, -pei nɛn 'an 'bɔ maan klu -sran 'ji bɛ, -te an 'li 'an da "nyian "va "bɛ, te 'an 'fli drɛ 'wɪ 'wliɔ "drɛzan -a.

¹⁹ 'An 'bɔ 'le vɛ bɛ, -pei -le 'plɛblɛ 'ka "nyian 'an da dɪ, kɔɔ an -ka 'wɪnun zɪɛ -yee "wɛan. 'Bɛ nɛn 'gʊɛ, an ya 'an 'belidɪ Bali -le vɛ -a. 'Kʊ 'vale Crizi -a kʊɛ drɛ min -tʊwli "a, ɛn kʊ -ka yiba "plan da. ²⁰ -Yee "wɛan an 'ka "nyian 'an 'fli -ji 'trɛda dɪ, 'pian Crizi -lɔ nɛn an cɪ. 'Bɛ nɛn an cɪ 'trɛda 'gʊɛ, Bali -pɪ nɛn yaan 'yɪ "yɪ, ɛn e wɪ "man e -ka 'an 'leji bɛ, -a da nɛn an yɪ -tɛala. ²¹ Ma'an Bali -le "yɪ 'tua 'an 'pɛla koda dɪ. "Te 'ta wɔladɪ -pei -tɔ wɪnun da min 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'a man nɛn min dra tɪgɪ Bali 'lɛ bɛ, "te maan ve 'nan Crizi -ka 'wɪ "tun "man.

3

-Te min yɪ -tɛra Zozi da bɛ, Bali -a "siala min tɪgɪ 'a

¹ Galatı 'nɔn, 'cee 'wɪ mandɪ a 'plɛblɛ. -Tɪɛ 'e 'pɛ 'pa 'ka yɾa? Kɔɔ Zozi Crizi -le -ka nɛn yaa 'wɔ yiba "plan da bɛ, maan -ci 'vɪ 'cɛɛ 'wein 'va. ² E ya "le 'an 'wɪ 'tʊ laabʊ 'ka 'lɔ, -nyɾɛn 'nan: «'Ta wɔladɪ Moizi -le -pei -tɔ wɪnun da min 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'a bɛ -a man nɛn, Bali 'yee lei 'saun 'nɔn 'cɛɛ?» -Cɛjɛ, 'bɛ "cɛɛ dɪ! 'Pian Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn kaa 'man, ɛn ka yɪ -tɛra "da "bɛ, -yee "wɛan nɛn yaa -nɔn 'cɛɛ. ³ -Mɛ "le "wɛan nɛn 'cee 'wɪ 'ci mandɪ a 'plɛblɛ? Ka 'ta wɔladɪ 'sia Bali -sru 'e tɛdɛ Bali lei -le 'plɛblɛ 'a. 'Pian 'bɛ nɛn 'gʊɛ, ka ya "vale 'ka 'le -sɛanla 'ka 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'a. ⁴ 'Wɪ pɛɛnɔn nɛn kaa -nan 'yɪ bɛ, ya'a 'wɪ "paale 'ka 'ji dʊʊ? Maan -tɔa 'nan -a "nɛn 'ka 'fʊlɛ 'e "tun "dɪ. ⁵ An 'wɪ 'tʊwli 'bɔ laabo "nyian 'ka 'lɔ 'nan: «'Ta wɔladɪ Moizi -le -pei -tɔ wɪnun da min 'bɔ 'le 'plɛblɛ

'a bε, -a man nεn Bali 'yee lei 'saun 'nɔn 'cεε, εn e 'lεbo "fɔ wɪnun drε 'ka yei?» -Cεjε, 'bε "cεε dɪ! 'Pian Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn nεn kaa 'man, εn ka yi -tera "da "bε, -yee "wεan nεn Bali 'wɪnun zɪε -a drε 'ka yei.

6 'Ka 'ci "nrɔn Abraam -le 'wɪ da -tɔ! E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Abraam yi -tera Bali da, εn Bali -a 'sia min tɪglɪ 'a.»

7 -Yee "wεan 'ka -tɔ 'nan, minnun nεn o yi -tεala Bali da bε, -wεε cɪ Abraam kludanɔn tɪglɪ 'a. 8 'Wɪ 'kpa, minnun nεn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪε, Bali o "siala min tɪglɪ 'a 'wee yi -teradɪ 'e da man. 'Wɪ zɪε e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'e 'cɛn. Kɔɔ 'wɪ 'nɔnnɔn zɪε -a -tɔwli 'bɔ nεn Bali -a 'vɪ 'e 'cɛn Abraam ε. Yaa 'vɪ -yrε 'nan:

«An -fεa ve 'trɛdanɔn pɛεnɔn man 'yie "wεan.»

9 Abraam yi -tera Bali da, εn Bali -fεa 'vɪ "man. 'Wɪ 'tɔwli zɪε -a 'bɔ nεn Bali -a dra minnun pɛεnɔn nεn o yi -tεala Bali da bε, -wɪε.

10 'Pian minnun nεn o ya "va 'nan 'ta wɔladɪ Moizi -le -pei -tɔ wɪnun da min 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'a bε, -a man nεn Bali 'e 'o 'sia min tɪglɪ 'a bε, Bali wei a 'e 'pladɪ o man. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Min nεn e Moizi -le -pei -tɔwli "cε srε, εn ya'a 'ta wɔlɛa "da "dɪε, 'wɪ 'e bɔ -a san man.»

11 'Ta wɔladɪ Moizi -le -pei -tɔ wɪnun da min 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'a bε, -a man "cεε Bali min "siala min tɪglɪ 'a dɪ. Kaa -tɔa zɪε, kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Min nεn Bali -a "siala min tɪglɪ 'a bε, yi -teradɪ Bali da man nεn e 'belidɪ ye.»

12 'Pian 'ta wɔladɪ Moizi -le -pei -tɔ wɪnun da min 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'a bɛ, yi -tɛradɪ Bali da "cɛɛ dɪ. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ "nyian Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Min nɛn e 'ta 'wɔla Moizi -le -pei -tɔ wɪnun da, ɛn ya'a -tɔwli "cɛ "srɛlɛ dɪɛ, yaa man 'belidɪ ye.»

13 Bali wei -a 'e 'pladɪ -kaa man, kɔɔ -ka'a 'ta wɔlɛa Moizi -le -pei da 'e pɛɛnɔn dɪ. 'Pian zɪ Crizi -ta bɛ, e wɪ "man, ɛn Bali wei nɛn 'e 'pladɪ -kaa man bɛ, -a "nɛn "wɪ bɔ "man -kaa 'lɛji. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Min nɛn minnun -a -tɛa -e 'o -tin yiba "man "bɛ, Bali wei a 'e pladɪ -a san man.»

14 Zozi Crizi -a drɛ zɪɛ, 'nan -e 'wɪ nɛn Bali -a 'vɪ Abraam lɛ 'nan 'e dra bɛ, 'e drɛ minnun pɛɛnɔn 'le vɛ -a. Bali "e 'nan Abraam lɛ 'nan: «An -fɛa ve 'tɛdanɔn pɛɛnɔn man 'yie "wɛan.» Minnun pɛɛnɔn nɛn o yi -tɛala Zozi 'bɔ da bɛ, lei 'saun nɛn Bali "e 'nan 'e -nɔan "minnun lɛ bɛ, e dra -wee vɛ -a.

'Wɪ nɛn Bali -a 'vɪ Abraam lɛ 'nan 'e dra bɛ, fɛ -tɔ 'ka -a lilɛa dɪ

15 'An "bɔɪ Zozinɔn, 'wɪ nɛn blamin -a dra bɛ, -a da nɛn 'an 'ci nrɔn ɛn an "ta 'wɪ 'gɔvɛ -a ve. -Te min 'e -zia paala tɪglɪ bɛ, min 'ka 'kɔlaman -e 'e fuila 'nan dɪ, ɛn min 'ka 'kɔlaman -e 'e 'pa "va "dɪ. 16 'Wɪ nɛn Bali "e 'nan 'e dra Abraam 'lee 'e kluda min lɛ bɛ, -a -tɔwli "nɛn zɪɛ. Bali 'ka -a vɪlɛ 'nan: «-a kludanɔn», "le min "kaga "le 'wɪ nɛn yaa 'vɪ dɪ. 'Pian e 'nan: «'i kluda min», min -tɔwli "le 'wɪ vidɪ -a. Min zɪɛ Crizi nɛn. 17 'Wɪ nɛn maan 'nan 'an ve bɛ, -nyɾɛn 'gɔ: Bali 'wɪ 'tɔ 'vɪ Abraam lɛ, "le min 'e -zia "paala bɛ -yee 'wɪ 'zɔ. Moizi -le -pei nɛn e 'bɔla lɛ -yaa sinjɛn 'e 'ta le lɛ

-fuba yaaga (430) "bε -sru "bε, ya'a 'kɔlaman -e 'e -zia z1ε -a fuila 'nan dɪ, εn ya'a 'kɔlaman -e 'e Bali -le 'wɪ nɛn yaa 'vɪ Abraam ε bε, -a klu -sran dɪ. ¹⁸ "Te 'ta wɔladɪ Moizi -le -pei da man nɛn min -zia z1ε -a ye bε, "te maan ve 'nan, ya'a -zia z1ε -a y1ε 'wɪ nɛn Bali -a 'vɪ 'e 'cɛn bε -a man dɪ. 'Pian Bali -a 'vɪ 'e 'cɛn, -yee "wɛan nɛn Abraam -zia z1ε -a 'yɪ.

-Mε "le "wɛan nɛn Bali -pei -tɔ minnun lε?

¹⁹ -Te 'bε a zɪ bε, -mε "le "wɛan nɛn Bali -ta -pei -tɔ wɪnun -a "nyian? E -ta -a 'nan, -e min 'e 'wɪ nɛn ya'a Bali ci sɔa d1ε, -a -tɔ. -Peinun z1ε, -wɛε cɪ -trilii 'vaa, εn Abraam kluda min bε, e -ta. 'Wɪ nɛn Bali "e 'nan 'e dra Abraam lε bε, min z1ε -yee vε nɛn. -Peinun z1ε Bali -le 'pasianɔn nɛn laji bε, -wɛε -tɔ minnun lε, εn min -tɔ 'bε 'tɔ Bali -le 'pasianɔn 'lee minnun 'bɔ yei. ²⁰ 'Pian 'wɪ nɛn Bali "e 'nan, 'e dra Abraam lε bε, Bali 'bɔ 'bε tin 'ba -yrε 'e 'bɔ 'a. Min -tɔ 'ka 'tɔlε ɔ yei "dɪ.

²¹ -A -ci nɛn "mɛn 'nan, Moizi -le -peinun bε, e 'wɪ nɛn Bali "e 'nan, 'e dra Abraam lε bε, -a baaman -ji? -Cεjε, e 'ka zɪ "fo "dɪ. "Te Moizi -le -peinun z1ε e 'belidɪ -nɔan "min lε bε, "te maan ve 'nan, Bali min "siala min tɪglɪ 'a 'ta wɔladɪ "da "man. ²² 'Pian e 'ka zɪ dɪ. Kɔɔ e ya 'e 'cɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan: 'Tɛdanɔn pɛɛnɔn 'ta a 'e "fluladɪ 'wɪ 'wɪlidɪ 'lɔ. εn zɪ 'kɔ -kaa drε 'lɔɔ -e -kaa 'sɔ -yrɔ "bε, -nyrɛn 'nan -kaa yi -tɛra Zozi Crizi da, -e 'wɪ nɛn Bali "e 'nan, e dra Abraam lε bε, 'e drε -cee vε -a.

²³ 'Pian tɔ nɛn te Bali 'ka tian yi -tɛradɪ Zozi da ci 'silε -cɛε d1ε, te -kaa ya -kaa -mɛan drɛdɪ Moizi -le -pei -lɔ. ²⁴ -Pei z1ε 'e y1ε 'tɔ 'ka 'va -trilii, εn Zozi Crizi -tadɪ 'bɔ. E drε z1ε 'nan -e -cee yi -tɛradɪ Zozi 'bɔ da man nɛn Bali 'e -kaa 'sia min tɪglɪ 'a 'e 'lε. ²⁵ 'Bε nɛn

'gυε Zozi 'ta, εν -kaa yi -τερα Zozi 'bο da. -Yee "wεan -kaa 'ka "nyian -kaa -mεan drεdı Moizi -le -pei -lο dı.

²⁶ 'Pian 'bε nen 'gυε, 'cee yi -teradı Zozi da -le "wεan, ka ya Bali -le 'nennun -a, kαο 'ka 'bο 'lee Zozi Crizi bε, ka drε min -tωwli "a. ²⁷ Bali 'bε 'ka -batize drε, -yee "wεan ka drε min -tωwli "a 'ka 'vale Crizi -a, εν ka Crizi 'kαλε 'wυ 'ka da. ²⁸ -Te Zuif min nen 'yia oo, εν -te i 'ka Zuif min -a dı oo, -te nαan nen 'yia oo, εν -te i 'ka nαan -a dı oo, -te -klōnmōn nen 'yia oo, εν -te lımōn nen 'yia oo, ka 'ka 'ka 'cendı 'e cin man dı. Kαο ka 'bο 'lee Zozi Crizi bε, ka drε 'sien min -tωwli "a. ²⁹ Ka ya Crizi -le vε -a, -yee "wεan ka ya Abraam kludanōn 'a, εν -zia nen Bali "e 'nan, 'e -nαan Abraam kludanōn lε bε, e ya 'cee vε -a.

4

¹ 'Wı nen maan 'nan 'an ve 'cεε bε, -nyren 'gυ, 'nen nen 'e "tı -zia -ble bε, tυ nen e ya tian "wennōn bε, e ya "le nαan -le 'wı 'zυ, 'pian te -a -blınan nen 'e "tı -zia 'bο 'a. ² Tυ nen e ya tian "wennōn bε, minnun 'bε "paala, εν -wεε 'leji wı dra -trilii, -e tυ nen -a "tı -a kαōn bε, 'e 'bο. ³ -A -tωwli 'bε drε "nyian -cee vε -a. Tυ nen -ka'a tian Crizi -tαλε dıε, te -kaa ya "le 'nen "wennen 'zυ, εν -kaa ya 'trεda fenun 'pleble pεenōn 'lο nαan -a. ⁴ 'Pian zı tυ nen Bali -a kαōn bε, e 'bο bε, εν Bali 'bο 'yee 'nen 'pa 'sia 'trεda. 'Nen zıε, lımōn 'bε -ya, εν e 'ta 'wυla Zuif 'nōn 'le -pei da, ⁵ 'nan -e 'e minnun nen o cı -pei zıε -yee nαanba -ji bε, 'o 'si 'wı 'ji. Yaa drε zıε, 'nan -e Bali 'e -kaa drε 'yee 'nennun -a.

⁶ Fε nen yaa -kαōnman 'nan, ka ya -yee 'nennun -a bε, -nyren 'nan, lei nen, Bali -le 'nen zıε -yrα "bε, -a -tωwli "nen Bali -a -nyran -kaa 'ji. Lei zıε -yεε -maan

-kaa ve Bali le 'nan: «'An "ti -baba.» ⁷ 'Wɪ 'kpa nɛn, i 'ka "nyian fɛ -tʊ -lɔ nɔan -a dɪ, 'pian i ya Bali -le 'nɛn 'a. I ya -yee 'nɛn 'a -le "wɛan, fɛ pɛɛnɔn nɛn yaa 'pla 'yee 'nɛnnun -le vɛ -a bɛ 'yie vɛ nɛn.

Galati 'nɔn 'le 'sidi Zozi -sru "naan Pɔl man

⁸ 'E tɛdɛ te ka'a tian Bali tɔa dɪɛ, te ka ya fɛnun nɛn min o -paan ɛn o 'ka Bali tɪglɪ 'a dɪɛ -wee nɔannun -a. ⁹ 'Pian 'bɛ nɛn 'gʊɛ, ka Bali -tɔ "mɛn. -A 'kpa tɪglɪ 'ji bɛ, Bali 'bɛ 'ka 'tɔ. Ka'a 'kɔlaman paan -ɛ 'ka 'li 'ka da "nyian 'trɛda fɛnun va dɪ! -Wee 'plɛblɛ 'lɛ 'ka "man "dɪ, ɛn fɛ -tʊ 'ka -wɔɔ -ɛ 'o -nɔn min lɛ dɪ! -Mɛ "le "wɛan nɛn ka ya "vale 'ka dra "nyian -wee nɔan -a? ¹⁰ Ka yi -mienun 'lee mlɛn -mienun 'lee tʊ -mienun 'lee lɛ -mienun 'si "va, ɛn ka ya 'ka 'ladɪ 'o da. ¹¹ 'Cee nyɛn a 'an 'ji 'nan, 'mɛn 'nyranman pɛɛnɔn nɛn maan 'pa 'ka 'va bɛ, -a "nɛn "fʊ 'e "tun.

¹² 'An "bʊɪ Zozinɔn, an 'ka trʊ "baa 'nan, 'ka drɛ "le 'mɛn 'wɪ 'zʊ. Te 'ka -wɛɛ 'nan 'ta wɔladɪ -pei -tɔ winun da man nɛn Bali 'e 'ka 'sia min tɪglɪ 'a dɪ! -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, tʊ nɛn an ya 'ka 'va bɛ, an 'wɪ drɛ "le 'cee 'wɪ 'zʊ. Ma'an lɛalɛ -pei -tɔ winun man dɪ. Tʊ zɪɛ -a man nɛn an Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn 'vɪ 'cɛɛ, ɛn ka'a 'wɪ drɛlɛ 'mɛn -wɪlɪdɪ "dɪ. ¹³ Kaa -tɔa 'nan, Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn tɛdɛ vɪnan 'cɛɛ bɛ, -cɛ 'bɛ 'lʊ 'maan. ¹⁴ 'Mɛn -cɛ 'bɔ zɪɛ yaan drɛ "le te 'ka -pli 'an man dɪ. 'Pian ka'a 'le 'yi 'sɛnlɛ 'mɛn "wɛan dɪ, 'ka yie 'tɔ 'an 'va. ɛn "nyian kaan 'sia tɪglɪ "le Bali -le 'pasianɔn nɛn laji bɛ -a -tʊ -le 'wɪ 'zʊ, -te 'bɛ "cɛɛ dɪ, "le Zozi Crizi 'bɔ 'le 'wɪ 'zʊ. ¹⁵ Tʊ zɪɛ -a man bɛ, te ci "nrandɪ -dan a 'ka 'lɔ. ɛn 'bɛ nɛn 'gʊɛ -mɛ 'bɛ drɛ 'cɛɛ? Maan ve 'ka man 'nan, tʊ zɪɛ -a man bɛ, ka -kɔlaman paan fɛ a "le 'ka yie 'le 'wɪ 'zʊ bɛ, kaa "sia 'ji -e 'ka -nɔn 'mɛn. ¹⁶ 'Pian 'bɛ nɛn 'gʊɛ, ka ya

'an sianan 'ka 'nanmanzan 'a, an 'wɪ tɪgɪ ve 'cɛɛ -le "wɛan.

¹⁷ Min -mienun 'bɛ 'ka -kɪanman 'wɪ 'nɔnnɔn 'pee vɪdɪ -a 'cɛɛ. 'Wɪ nɛn waa dra zɪɛ, e 'ka "yɪ "dɪ. O ya "vale 'ka koda -tɔ 'an 'va -e 'ka lɛa 'o man. ¹⁸ 'Wɪ nɛn e cɪ "yɪ "bɛ, -nyrɛn 'nan, te an ya 'ka yei oo, ɛn te an 'ka 'ka yei "dɪ oo, min 'e 'ka kɪan 'wɪ tɪgɪ vɪdɪ -a 'cɛɛ.

¹⁹ 'Mɛn 'nɛnnun, 'cee "wɛan an ya "nyian 'an yra yɪnan. An ya "le lɪmɔn nɛn e -fɔ -srunan bɛ -yee 'wɪ 'zɔ. An ya "vale 'ka drɛ Crɪzi -srunɔn tɪgɪ 'a. ²⁰ E dra 'mɛn "le te an ya 'ka yei "nun, -e 'an 'wɪ tɪn 'ba 'cɛɛ 'an 'bɔ 'a. Kɔɔ 'wɪ 'bɔ nɛn 'an vɪ "nyian 'cɛɛ bɛ ma'an tɔa dɪ.

Pɔl Aga 'lee Sara -le 'wɪ 'vɪ

²¹ Kaa nɛn ka ya "vale 'ka 'wulo wo Moɪzi -le -pei -tɔ wɪnun wɪlɪ bɛ, 'wɪ nɛn -pei zɪɛ yaa 'vɪ bɛ, ka'a manɛ dɔv? ²² Moɪzi -le 'fluba 'jɪ bɛ, e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan: Abraam -le 'nɛnnun a "fli. Waa -tɔ -ya o 'vale 'e nan -le nɔan nɛn waa laabo Aga bɛ -a. ɛn waa -tɔ -ya o 'vale 'e nan Sara -a. Sara 'ka nɔan -a dɪ. ²³ -A nan -le nɔan Aga "e 'nɛn 'ya blamin cɪ 'sɔ wɪ da. 'Pian Sara "e "ya 'wɪ nɛn Bali -a 'vɪ 'nan 'e dra -yrɛ "bɛ -a da.

²⁴ 'Wɪ zɪɛ -a -jɪ bɛ, -kɔnnɛn "nɛn Bali -a -fɔ -cɛɛ. -A -cɪ nɛn 'nan, lɪmɔn "fli zɪɛ o ya "le cɪ bɔ wɪ -tɔdɔ "fli 'zɔ. -A nan -le nɔan Aga bɛ, -yɛɛ cɪ "le 'wɪ nɛn Bali 'lee 'yee minnun cɪ 'bɔ "da Sinai pɔn da bɛ -yee 'wɪ 'zɔ. Minnun zɪɛ, o ya nɔannun -a "le Aga -le 'nɛnnun -le 'wɪ 'zɔ. ²⁵ Aga a "le Sinai pɔn nɛn Arabi 'lɛglɔn 'jɪ bɛ -yee 'wɪ 'zɔ. ɛn e ya "nyian "le Zeruzalɛm nɛn -nan cɛɛgɔ yɪ -a bɛ -yee 'wɪ 'zɔ, kɔɔ -a da minnun a nɔannun -a Moɪzi -le -pei -lɔ. ²⁶ 'Pian Zeruzalɛm nɛn lajɪ bɛ, 'bɛ 'ka nɔan -a fɛ -tɔ -lɔ dɪ. -Yɛɛ cɪ -kaa

"bυ "a. ²⁷ -Yee 'wɪ a 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji. E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«Limɔn nɛn 'yie 'nɛn "ka "dɪɛ,

'i 'ci -taa "nranɛ.

Yi'a 'nɛn 'yadɪ -le ci "yaa -tɔɛ dɪ,

'pian i -taa ci "nran "dre "fɔɛ.

'I 'sran 'si 'i -sru,

'pian 'i 'ci -taa "nranɛ,

kɔɔ 'yie 'nɛnnun -taa "kɔnɛ "kaga

e "mlian tυ nɛn i ya 'i 'sran wlu bɛ -a da.»

²⁸ 'An "bυɪ Zozinɔn, 'cɛɛ cɪ "le 'nan Izak -le 'wɪ 'zυ, kɔɔ 'wɪ nɛn Bali -a 'vɪ 'nan e dra bɛ, -a da 'nɛnnun nɛn 'kaa. ²⁹ Tυ zɪɛ -a man bɛ, 'nɛn nɛn waa -ya blamin ci 'sɔ wɪ da bɛ, e 'tɛ 'pa 'nɛn nɛn waa -ya Bali lei -le 'wɪ da bɛ -a da. -A -tυwli 'bɛ dra tian 'gυ.

³⁰ 'Pian -mɛ "wɪ nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji? E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«'I nɔan lu -pin 'o 'vale 'e 'pɪ -a!

Te nɔan ci 'nɛn

'lee 'trɛ 'wɛ 'ci 'nɛn

'o 'trɔa 'o "tɪ -zia da "fo "dɪ!»

³¹ 'An "bυɪ Zozinɔn, -cee vɛ bɛ, -kaa 'ka nɔan ci 'nɛnnun -a dɪ, 'pian -kaa ya 'trɛ 'wɛ 'ci 'nɛnnun -a.

5

Zozi Crizi-kaa 'si -pei -le 'plɛblɛ 'wlu

¹ Crizi -kaa 'si 'wɪ 'ji 'nan, -e -kaa vɪɛ -kaa kɔn fɛ -tυ -le nɔanba -ji dɪ. -Yee "wɛan 'ka 'tɔ 'plɛblɛ, te 'ka 'fli 'tυɪ -e min 'e 'ka drɛ "nyian -pei -le nɔan -a dɪ!

² 'Ka "trɔɛn "tɔ 'wɪ 'gυɛ -yrɛ! 'An 'bɔ Pɔl, maan ve 'cɛɛ 'nan, -te kaa wɛɛ 'nan 'ka -fɔa "klɔnmɔn -va bɛ, 'wɪ nɛn Crizi -a drɛ bɛ, ka'a "nɛn 'ble "fo "dɪ. ³ En min oo min nɛn e -fɔ -klɔnmɔn -va bɛ, maan ve -a san lɛ 'nan, 'e 'ta wɔla -pei -tɔ wɪ -tυdυ pɛɛnɔn 'bɔ da. ⁴ Kaa

nɛn kaa -wɛɛman 'nan, 'ta wɔladɪ Moizi -le -pei da man nɛn Bali 'e 'ka "sia min tɪglɪ 'a bɛ, 'ka 'fli "cɛan Crizi man, ɛn "nyian Bali -le "yi "nɛn, yaa -nɔn 'cɛɛ bɛ, ka cɛɛn "man.

⁵ 'Pian 'kɔvɛ vɛ bɛ, 'kɔ 'bli a da 'nan, 'kɔvɛ yi -tɛradɪ Zozi da -le "wɛan, Bali 'kɔ "siala min tɪglɪ 'a. Bali lei 'saun 'bɛ 'maan 'wɪ zɪɛ -a -cin a 'kɔ 'ji. ⁶ -Te min 'lee Zozi Crizi drɛ min -tɔwli "a bɛ, -te -a san -fɔ -klɔnmɔn -va oo, e ya 'e "tun. ɛn -te ya'a 'fɔlɛ -klɔnmɔn -va dɪ oo, e ya 'e "tun. 'Pian 'wɪ nɛn Bali cɪ "va "bɛ, -nyrɛn 'nan, min 'e yi -tɛra Zozi da, ɛn 'e -ci -kɔɔn min yɪdɪ "yi "a!

⁷ 'E tɛdɛ bɛ, kaa pou 'sia "yi! -Tɪɛ drɛ, ɛn ka 'ka "vale 'ka 'ta wɔla "nyian 'wɪ tɪglɪ zɪɛ -a da dɪ? ⁸ 'Wɪ nɛn waa 'vɪ 'cɛɛ ɛn ka 'sia "da "bɛ, ya'a 'sia Bali nɛn e 'ka laabɔ bɛ -a va dɪ. ⁹ -A -cin 'e 'tɔ 'ka 'ji 'nan: «Stɪ 'wɛlɛ -tɔwli min 'shɛ pɛɛnɔn "tranman!» ¹⁰ 'Pian 'mɛn vɛ bɛ, an yi -tɛala Minsan Zozi Crizi da, -yee "wɛan 'an 'bli a "da 'nan, 'wɪ nɛn maan 'vɪ bɛ, -a -sru "nɛn ka -taa -sɔɔnlɛa. ɛn maan -tɔa 'nan, min nɛn e -ta 'ka 'ci lilɛa bɛ, Bali 'wɪ "nɛn -kɔɔnman -a san lɛ.

¹¹ 'An "bɔvɪ Zozinɔn, minnɔn -a 'vɪ 'nan, an -fɔdɪ -klɔnmɔn -va 'wɪ ve tian minnɔn lɛ. "Te 'wɪ 'kpa nɛn bɛ, -mɛ "le "wɛan nɛn Zuif 'nɔn 'tɛ "paa 'an da "mɛn? 'Pian e 'ka 'wɪ 'kpa -a dɪ. Crizi -le -ka nɛn yaa 'wɔ yiba "plan da bɛ, -a 'wɪ nɛn maan ve minnɔn lɛ, ɛn 'wɪ zɪɛ e "naan o man. ¹² Minnɔn nɛn o -tɔa 'ka man 'nan, 'ka 'fɔ -klɔnmɔn -va bɛ, 'o 'kɔ 'o 'fli 'sa! 'Bɛ "yi mlin.

Te 'ka 'ta wɔla blamin ci 'sɔ wɪ -wɪdɪ -sru "dɪ, Bali ci 'sɔ wɪ nɛn 'ka drɛ!

¹³ 'An "bɔvɪ Zozinɔn, Bali 'ka laabɔ 'nan, -e 'ka vɪlɛ 'ka 'kɔn fɛ -tɔ -lɔ nɔan -a dɪ. Te 'ka 'pa 'wɪ zɪɛ -a da, -e

'ka blamin ci 'sɔ wɪ -wɪɪɪ "drɛ dɪ! 'Pian 'ka cin yɪɪ
 "yi "a nɛn, 'ka cin man wɪ drɛ! ¹⁴-Yɛɛ cɪ Bali -le -pei
 -tɔ wɪnɪn pɛɛnɔn 'lɛ sɔɔɪ -a. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛɪ
 'nan:

«'I bɔɛzan -tɔ yɪ "yi "le 'yie 'wɪ 'zɔ!»

¹⁵ 'Pian -te ka drɛ "le -plɛnnun -le 'wɪ 'zɔ, ɛn 'shɛ
 srɔan nɛn kaa -tɛ bɛ, 'ka drɛ "yi, "tɔgɔ 'ka cin -tɛɛ.

¹⁶ -Yee "wɛan maan laabo 'ka 'lɔ 'nan: 'Ka 'ta wɔla
 Bali -sru -yee lei 'saun 'le 'plɛblɛ 'a! -Te kaa drɛ zɪɛ,
 ka -kɔlamɛn blamin ci 'sɔ wɪ -wɪɪɪ 'klɪɪ -a. ¹⁷ Kɔɔ
 blamin ci 'sɔ wɪ -wɪɪɪ "bɛ, Bali lei 'ka -a ye "yi "dɪ.
 ɛn fɛ nɛn Bali lei -a ye "yi "bɛ, blamin 'ka ye "yi
 "dɪ. -Yɛɛ cɪ 'nan, Bali lei ci 'sɔ wɪ 'lee blamin ci 'sɔ
 wɪ -wɪɪɪ "bɛ, o yei 'ka -a ble dɪ. -Yee "wɛan ka'a
 'kɔlamɛn -e 'ka 'wɪnɛn ka cɪ "va "bɛ -a drɛ dɪ. ¹⁸ 'Pian
 -te Bali lei 'saun 'bɛ -si -kɔɔnman 'cɛɛ bɛ, te -pei -le
 'plɛblɛ 'ka "nyian 'ka da dɪ.

¹⁹ Blamin ci 'sɔ wɪ -wɪɪɪ "bɛ, -kaa -tɔa 'e pɛɛnɔn.
 Nyinnandɪ lɪ 'lee 'kɔnnɛn -a te wa'a o cin 'palɛ dɪɛ, e
 ya -tɔ. ɛn 'wɪ nɛn e min "tri -tɔa Bali 'lɛ bɛ, -a drɛɪ
 a -tɔ. ɛn -kɔnnɛn -wɛɛɪ "kaga 'lee lɪ -wɛɛɪ "kaga
 "bɛ e ya -tɔ. ²⁰ ɛn yiba "minnɪn -pandɪ a -tɔ, ɛn 'bui
 'fɔɪ a -tɔ, ɛn 'nandɪ min man a -tɔ, ɛn 'wɪ 'blɪɪ a -
 tɔ, ɛn man bɔɪɪ a -tɔ, ɛn 'bli 'fɔɪ min ji a -tɔ, ɛn bɔɛ
 "blɪɪ a -tɔ, ɛn 'cɛndɪ 'e cin man, te min yei 'ka -a
 ble dɪɛ, e ya -tɔ. ²¹ ɛn 'nandɪ min man min lɔ fɛ -le
 "wɛan bɛ, e ya -tɔ, ɛn min -le 'fli -nɔndɪ -wɛn mlɪndɪ
 lɛ 'lee "fɛdinun lɛ a -tɔ, ɛn 'wɪ 'wɪɪɪ "pee drɛɪ a -tɔ.
 'Wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -a drɛɪ 'ka "yi "fo "dɪ. Maan 'vɪ 'cɛɛ
 'e 'cɛn 'va, ɛn an 'wɪ "paala "nyian 'cɛɛ 'nan, min oo
 min nɛn e 'wɪnɪn zɪɛ -a -tɔ dra bɛ, ya'a 'ko Bali -le
 mingɔnnɛn trɛda dɪ.

22 'Pian -te Bali lei 'saun 'bε min "paala bε, zɪ -a "nɛn bɔala 'gυ: -A san min ye "yi, ɛn -a san ci "nranman, ɛn -a san man yra flu, ɛn -a san 'e 'man -sɛanla 'wɪ 'ji, ɛn -a san a min 'kpa 'a, ɛn -a san ci a "yi, ɛn min yi -tɛala -a san da. 23 -A san a "min -trɔɔ -a, ɛn -a san -kɔlaman 'e 'fli 'pladɪ -a. 'Wɪ pɛɛnɔn zɪɛ, -a -tɔwli 'ka -pei -tɔ srɛ wɪ -a dɪ. 24 Minnun nɛn o drɛ Zozi Crizi -le vɛ -a bɛ, o 'bɔ 'ci 'sɔ winun -wɪdɪ "bɛ, wɛɛ wo 'trɛ 'ji. E ya "le -a -pɛindɪ -zɔ yiba "plan da.

25 Bali lei 'saun 'bɛ 'belidɪ -nɔn -cɛɛ, -yee "wɛan -a 'bɔ nɛn 'e -kaa 'pla! 26 Te -kaa 'fli -kɔɔn "dɪ! ɛn te -kaa bɔɛzan -tɔ 'le -wɛɛla dɪ! ɛn te -kaa man bɔ -kaa bɔɛzan -tɔ -va dɪ!

6

'Ka "yi "drɛ 'ka cin lɛ!

1 'An "bɔɪ Zozinɔn, -te ka 'bɔ 'ka "bɔɪ Zozizan 'tɔ man, te e ya 'wɪ 'wɪdɪ "drɛnan bɛ, kaa nɛn Bali lei 'saun 'bɛ 'ka "paala bɛ, 'ka 'pa "va -e 'e -sɔɔnla -si tɪglɪ da! 'Pian 'ka drɛ -trɔɔ! ɛn 'ka yɪɛ 'tɔ 'ka 'fli -va, "tɔgɔ 'ka 'bɔ nɛn 'ka drɛ 'wɪ 'wɪdɪ "drɛnɔn 'a. 2 'Wɪ oɔ 'wɪ nɛn e 'bɔ 'ka "bɔɪ Zozizan 'tɔ man bɛ, 'ka 'pa "va! -Te kaa drɛ zɪɛ, te ka ya 'ta wɔlanan Crizi -le -pei da. 3 Maan ve 'cɛɛ 'nan, -te min 'e 'fli 'sia 'nan 'e 'kpa "mlian 'e "bɔɪ Zozizan 'tɔ da bɛ, te e ya 'e 'bɔ 'fli see "paanan, kɔɔ -a tɪglɪ da bɛ -a 'bɔ "nyian "e 'ka 'wo fɛ -tɔ -a dɪ. 4 'Pian min 'e 'bɔ 'fli drɛ wɪ -nanjɛn! -Te -a drɛ wɪ a "yi "bɛ, te -a 'bɔ 'le ci "nran nɛn. Te 'e 'fli drɛ wɪ -kɔɔn 'e bɔɛzan -tɔ -le vɛ man dɪ! 5 Kɔɔ zɪ min -tɔ 'wɪ drɛ bɛ, -a da 'sinan nɛn e -taa -a 'palɛ.

6 Min nɛn o Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn "paaman "ji "bɛ, -a san zɪɛ fɛ pɛɛnɔn nɛn yaa ye bɛ, 'e min nɛn yaa "paaman "ji "bɛ -yee "nɔn.

7 Te 'ka 'fli see "paa dı! Wa'a Bali sεε wo dı. 'Ka -tō 'nan, fε nεn min -a -fō 'trε 'ji bε, -a 'bō nεn yaa -tεa. 8 Fε nεn maan 'vı zıε, -yεε cı 'nan blamin ci 'sō wı -wlıdı "bε, -te -a 'bō nεn min -a drε bε, -a "nεn "nεn -kadı -a. En 'wı nεn Bali lei 'saun -a -kōnman min lε bε, -te -a 'bō nεn min -a drε bε, -a san -a "nεn "ble 'belidı nεn ya'a 'nyaan dıε -a yıdı -a. 9 -Yee "wεan, te -kaa "koe 'e 'si -kaa da 'wı "yi "drεdı -a dı! Kōō -te -kaa 'pε -sru 'ka tōalε dıε, -kaa "nεn "ble te -a tū 'bō. 10 'Wı zıε e ya 'wı tıglı 'a, -yee "wεan -te -a -nan a -kaa 'lō bε, -kaa "yi "drε min pεenōn lε, 'pian -kaa 'sia -kaa "bı Zozinōn da!

Pōl 'wı 'le 'sran 'wı 'pladı -a

11 Fluba 'le 'srannan 'gυε, mεen 'bε 'crεn -tεa 'an 'bō 'a. Kaa -kōnne "ye -a 'wle -dandan man.

12 Minnun nεn o ya "vale 'nan 'o "sōa minnun lε bε, -wεε -tōa 'ka man 'nan, 'ka 'fō -klōnmōn -va. Waa dra zıε 'nan, "tōgō Zuif 'nōn 'o 'tε 'pa 'o da Zozi 'le -ka nεn yaa 'wυ yiba "plan da bε, -a 'wı vıdı man.

13 Minnun 'bō zıε, o ya 'o 'fōdı -klōnmōn -va, 'pian wa'a 'ta 'wula -pei -tō winun pεenōn 'bō da dı. O -tōa 'ka man 'nan 'ka 'fō -klōnmōn -va, -e 'o plō nεn waa 'pla 'ka man bε -a -nan wı vı minnun lε.

14 'Pian 'mεn vε bε, -kaa san Zozi Crizi -le -ka nεn yaa 'wυ yiba "plan da bε, -a 'wı 'saza 'a nεn "an 'fli -kōnman. Zozi 'le -ka nεn yaa 'wυ yiba "plan da bε, -yee "wεan 'wı nεn 'bε cı 'trεda 'wı 'a zıε, "mεen ye 'wı "tun "a, en 'trεda 'winun zıε 'o 'va zia bε, an drε min -kadı -a. 15 -Te min -fō -klōnmōn -va oo, e ya 'e "tun. En -te min 'ka 'fōlε -klōnmōn -va dı oo, e ya 'e "tun. 'Pian 'bε nεn 'bε cı 'wı -dan -a bε, -nyrεn 'nan Bali 'e -kaa drε min -trε -a. 16 Minnun pεenōn nεn waa -wεεman 'nan yi -teradı Zozi da man nεn Bali

'e o 'sia min tıglı 'a bε, Bali 'e 'yee "yi 'lee 'yee -fodı
-trɔɔ -nɔn -wle. -Wεε cı Izrael 'nɔn tıglı nεn Bali -le
vε -a bε waa.

¹⁷ An 'wı pεεnɔn 'ci 'vı 'cεε 'va, -yee "wεan te min
-tɔ 'e "koe "nyan wı pee -nɔn "nyian 'mεn dı! Kɔɔ an
yra 'yı "kaga Zozi 'sudı -le "wεan, -a plɔnun nεn 'an
man 'gɔ.

¹⁸ 'An "bɔı Zozinɔn, -kaa san Zozi Crizi -le "yi 'e
'kɔn 'ka pεεnɔn 'va. Amen!

Bali -le 'fluba 'trε Zozi blamin pli Bali man 'e 'pee

New Testament in Yaouré

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Yaouré

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Yaouré

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Jul 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

ff06db1d-9f3b-5426-a70e-8791739b38bc